POVEZANOST ZDRAVSTVENE PISMENOSTI BOLESNIKA SA STATUSOM PUŠENJA I PRIMJENOM INHALACIJSKE TERAPIJE

MARKOTA G.[1, 5], Mamić M.[2, 5, 6], Jovanović T.[4, 5, 6], Lovrić B.[3, 5, 6]

[1] Opća županijska bolnica Požega, Požega, Croatia
Odjel za pulmologiju

[2] Opća županijska bolnica Požega, Požega, Croatia
Dnevna bolnica psihijatrije

[3] Opća županijska bolnica Požega, Požega, Croatia
Jedinica za osiguranje i unaprjeđenje kvalitete zdravstvene zaštite

[4] Opća županijska bolnica Pakrac i bolnica hrvatskih veterana, Pakrac, Croatia
Jedinica za osiguranje i unaprjeđenje kvalitete zdravstvene zaštite

[5] Fakultet za dentalnu medicinu i zdravstvo, Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera Osijek, Osijek, Croatia
Katedra za sestrinstvo i palijativnu medicinu

[6] Medicinski fakultet Osijek, Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera Osijek, Osijek, Croatia
Biomedicina i zdravstvo

Objective:

Uvod: Zdravstvena pismenost jedna je od važnih odrednica zdravlja. Dosadašnja istraživanja ukazuju na nisku razinu zdravstvene pismenosti u svijetu, ali i u Hrvatskoj. Pušenje se navodi kao jedan od

osnovnih uzročnika kronične opstruktivne plućne bolesti (KOPB) koja se u najvećem broju slučajeva manifestira tek nakon desetljeća konzumacije duhana. Do sada provedena istraživanja prepoznala su pušenje kao jedan od rizičnih čimbenika za lošu inhalacijsku tehniku, ali kao i prediktor za nižu razinu zdravstvene pismenosti.

Cilj: Cilj provedenog istraživanja je bio ispitati postoji li povezanost zdravstvene pismenosti sa statusom pušenja i dužinom pušenja; ispitati postoji li povezanost statusa pušenja s percepcijom znanja o primjeni inhalacijske terapije i dužinom primjene inhalacijske terapije te ispitati jesu li niska razina zdravstvene pismenosti i pušenje prediktori lošeg znanja o primjeni inhalacijske terapije.

Ispitanici i metode: U istraživanju je sudjelovao 101 ispitanik hospitaliziran na odjelu za pulmologiju OŽB Požega u razdoblju od studenog 2022. do ožujka 2023.godine. Kao instrument istraživanja koristila se hrvatska inačica SAHLCA-50 upitnika za procjenu zdravstvene pismenosti.

Rezultati: Od 101 ispitanika njih 36 (35,6 %) je bilo zdravstveno nepismeno, 14 (13,9 %) ispitanika puši više od 15 godina. Rezultati su pokazali značajno veću zdravstvenu pismenost u ispitanika koji nikada nisu pušili, kao i ispitanika koji su pušili manje od 15 godina naspram ispitanika koji su pušili 16 i više godina. Rezultati binarne logističke regresije su pokazali kako je 3,2 puta veća vjerojatnost neznanja korištenja inhalacijske terapije u pušača.

Zaključak: Provedeno istraživanje identificiralo je pušenje kao prediktor za lošu inhalacijsku tehniku i

lošu samokontrolu opstruktivnih bolesti pluća, dok je zdravstvena pismenost lošija u pušača. Prikladna razina zdravstvene pismenosti te prestanak pušenja mogu doprinijeti boljoj samokontroli i adherenciji kod bolesnika oboljelih od KOPB - a.